

УДК 159.923.2

Попова К. А.¹ Бондаревич І. М.²

¹ студ. гр. ФЕУ-611м НУ «Запорізька політехніка»

² канд. філос. н., доц. НУ «Запорізька політехніка»

НОНКОНФОРМІЗМ КОНФОРМІЗМ

Протистояння конформістів з нонконформістами велось ще з тих часів, коли і термінів таких не існувало. Рубіж XX-XXI століть співпав з розвитком демократичних тенденцій в світі та переходом від колективістських цінностей до індивідних. Якщо у минулому столітті квітнув дух колективізму і підпорядкування суспільству, то тепер люди почали більше перейматися індивідуалізмом і цінувати незалежні думки, які відрізняються одна від одної.

Конформізм - поняття, що визначає тенденцію змінювати свою поведінку залежно від впливу інших людей [1]. Конформізм притаманний закритим спільнотам, тому більш властивий жителям селищ, сіл, маленьких містечок. Вони більш згуртовані ніж жителі великих міст і їх головна цінність, найчастіше, – це взаємодопомога. Варто зауважити, що на тлі «тотального колективізму» дуже часто і з необхідністю виникають «полювання на відьом», розвиваються расизм, гомофобія та інші антисоціальні явища. Також важливо зазначити, що конформізм існує певним чином і на підсвідомому рівні. В певні моменти нашого життя він автоматично виринає з підсвідомості у вигляді ефекту натовпу, ефекту свідка, в експерименті Мілгрема тощо.

Феномен нонконформізму, начебто, більш притаманний мешканцям великих міст. Вони найчастіше цінують індивідуалізм, гедонізм, незалежність, власну думку і власний обраний шлях. Ж.-П. Сартр вважав, що «нонконформізм - це не неприйняття життя, не бажання ізолювати людину від довкілля, а прагнення змінити відношення людини до життя, це не свавілля, і в нім не чується «крик ніцшеанської надлюдини. Як вважають

деякі дослідники, навпаки, це відповідальність людини за саму себе, за своє існування і навколишній світ» [1]. Але на цьому шляху також є небезпека: у вигляді нарцисизму, зневаги інших людей, знецінення чужої думки тощо. Залишається розуміння, що конформізм і нонконформізм - це дві крайнощі однієї шкали і для щасливого життя важливо знати її середину: не втратити свою думку з остраху, «бути не схожим», але і не відмовлятися від чужої думки зовсім в прагненні стверджувати своє.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Сартр, Жан-Поль // Філософський енциклопедичний словник / В. І. Шинкарук (гол. редкол.) та ін. Київ : Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України : Абрис, 2002. С. 565. – 742 с.